مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ، لَا يُؤَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا، إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ

له ابو هريره -رضي الله عنه- څخه روايت دی وايي چې رسول الله -صلی الله عليه وسلم- فرمايلي دي: «مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ، لَا يُؤَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا، إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ، فَأُحْمِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيُكْوَى بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ، كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ، فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ، فَيَرَى سَبِيلَهُ، إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ» «د سرو او سپينو زرو هيڅ مالک نشته چې حق يې ترې نه ادا کوي مګر دا چې د قيامت په ورځ به ورته د اور تختې جوړې شي، او د جهنم په اور به سکروټې کړای شي او د دوی اړخونه، تندي او شاګانې به پرې په داسې ورځ کې داغل کېږي چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی ، هر کله چې دا (د اوسپنې تختې) سړې شي بيا به ورته ګرمې کړای شي، تر دې چې د بندګانو تر منځ پرېکړه وشي، نو بيا به خپله لار يا جنت لورې ته ومومي او يا دوزخ لور ته». وويل شو: اې د الله رسوله، او د اوښانو په اړه څه؟ هغه وويل: «او د اوښ هيڅ خاوند نشته چې دی يې ترې حق (زکات) نه ورکوي -او حق يې دا دی چې د اوب خور په ورځ اړمنو خلکو ته ولوشل شي- مګر دا چې په يوه لويه اواره ځمکه کې به ورته څملول شي چې ډېره پراخه به وي، او هيڅ يو بچی به يې کم نه وي، ټول به حاضر وي او خپل خاوند به د پښو لاندې کوي او خولې به پرې لګوي، هر کله چې پرې لومړ اوښه تېره شي وروست به وريسې بيا راشي، دا کار به په هغه ورځ په دوامداره توګه جريان ولري چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې د بندګانو تر منځه د جنت او يا دوزخ لور ته پرېکړه وشي» وويل شو: اې د الله رسوله! او د غواګانو او مېږو په اړه څه؟ هغه وفرمايل: «او هيڅ د غواګانو او مېږو خاوند نشته چې دی يې ترې حق نه ورکوي مګر دا چې کله د قيامت ورځ شي، نو دی به ورته په يوه پراخه ځمکه کې څملول شي، او هيڅ يو مال به کم نه وي ټول به حاضر وي، هيڅ يو مال به پکې د تاوو ښکرونو والا نه وي، او نه به پکې بې ښکره وي او نه به پکې د مات ښکر والا وي (بلکې د ټولو ښکرونو نيغ او سالم وي) نو په ښکرونو به يې وهي او په پښو به پرې ګرځي، هر کله چې پرې لومړی مال تېر شي وروستی به پرې بيا راوګرځي، دا کار به په ټوله هغه ورځ کې جريان ولري چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه وي، تر دې چې د بندګانو تر منځ د جنت او يا دوزخ لورې ته پرېکړه وشي». وويل شو: اې د الله رسوله! د اسونو په اړه څه؟ هغه وفرمايل: «آسونه درې ډوله دي: يو ډول يې د سړي لپاره پېټی او ګناه ده، يو ډول يې پرده او يو ډول يې د انسان لپاره اجر او ثواب دی، نو کوم چې پېټی او ګناه ده، دا هغه اس دی چې د ځان ښودنې، وياړ او پر مسلمانانو د مغلوبېدو په موخه کارول کېږي، نو دا يې پر خاوند پېټی او ګناه ده، او کوم چې د هغه لپاره پرده ده، نو دا هغه آس دی چې د الله په لاره کې تړل شوی وي، بيا يې د هغوی په څټونو او شاګانو کې د الله حق نه وي هېر کړی، نو دا يې د خاوند لپاره پرده ده، او کوم چې د ده لپاره اجر او ثواب دی، نو دا هغه اس دی چې خاوند يې د مسلمانانو لپاره د الله په لار کې په درو او باغچو کې تړلی وي، نو هر څومره چې په دې شنو باغچو او درو کې څرېږي او هر څه چې خوري د ده لپاره ليکل کېږي، څومره يې چې خوراک کړی وي همغومره نيک ورته ليکل کېږي او د خرشنو او متيازو په اندازه يې ورته نيک ليکل کېږي، او په هيڅ لوړه نه تېرېږي چې يوه او يا دوه لوړې تېرې کړې مګر دا چې الله تعالی به ورته د هغې د پښو د نښانو او خرشنو په اندازه نيک وليکي، او په هيڅ نهر يې خاوند نه تېروي چې دی له هغې څخه اوبه وڅښي په داسې حال کې چې نه يې غوښتل اوبه ترې ورکړې، مګر دا چې الله تعالی به ورته د هر ګوټ په اندازه نيک وليکي».

[صحيح دی] [متفق عليه دی]

رسول الله صلی الله عليه وسلم د قيامت په ورځ د هغه چا د سزاګانو ډولونه بيان کړل چې د بېلابېلو مالونو زکات نه

ادا کوي لکه: لومړی: سره او سپین زر او داسې نور د تجارت مالونه چې زکات ورکول یې واجب وي خو زکات یې نه وي ورکول شوی، نو د قیامت په ورځ به ویلي کړای شي او د تختو په څېر به واړول شي او د دوزخ په اور به داغ کړای شي او خاوند ته به یې پرې عذاب ورکړی شي، نو اړخ، تندی او ملا به یې پرې وداغل شي، هر کله چې دا تختې سړې شي، بېرته به ګرمې کړای شي، او دا عذاب به د قیامت د ورځې په اوږدو کې په دوامداره توګه وي؛ هغه ورځ چې اوږدوالی یې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې الله تعالی دخپلو بندګانو تر منځ فیصله وکړي، نو بیا به یا جنتي شي او یا دوزخي. دویم: د هغو اوښانو خاوند چې حق او فرض زکات یې نه ورکوي او مسکینانو ته یې نه لوشي، نو دا به ورته په څو برابره لوې او څربې اوښې بدله شي او په شمېر کې به یې هم څو چنده زیاتې شي، نو خاوند به یې ورته د قیامت په ورځ په یوه لویه اواره ځمکه څملول شي او په لغتو به یې وهي او خولې به پرې لګوي، هر کله چې پرې وروستۍ اوښه تېره شي لومړۍ به یې بېرته راوګرځي، دا حالات به د قیامت د ټولې ورځې په اوږدو کې جریان ولري؛ هغه ورځ چې اوږوالی یې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې الله د خپلو بندګانو تر منځ پرېکړه وکړي، نو بیا به جنتي او یا دوزخي شي. دریم: د غواګانو او مېږو خاوند -لکه پسونه او وزې- چې فرض زکات یې نه ورکوي، نو له دې شمېر څخه به زیاتې ورکړل شي، په داسې حال کې چې هېڅ یوه به یې کمه نه وي، نو د قیامت په ورځ به ورته دی په یوه لویه اواره او برابره ځمکه څملول شي، په داسې حال کې چې د تاوو ښکرونو، بې ښکرو او ماتو ښکرونو والا حیوان به په کې نه وي، بلکې په ټولو صفتونو به برابر وي، نو په ښکرونو او لغتو به یې وهي، هر کله چې پرې وروستۍ یوه تېره شي لومړۍ به یې پرې بیرته پیل وکړي. او په همدې حال به د قیامت د ورځې په اوږدو کې وي؛ هغه ورځ چې اوږدوالی یې د پنځوس زره کلونو په اندازه دی، تر دې چې الله د خپلو مخلوقاتو تر منځ پرېکړه وکړي، نو بیا به یا جنتي شي او یا دوزخي. څلورم: د آسونو ساتونکی، او آسونه درې ډوله دي: لومړی: دا به د هغه لپاره درووند بار وي، او دا هغه څوک دی چې د ځان ښودنې، تکبر او د مسلمانانو پر وړاندې د جنګ لپاره یې ساتلي وي. دویم: هغه دي چې د ده لپاره به پرده وي، او دا هغه څوک دې چې د الله په لار کې یې د جهاد لپاره ساتلي وي، بیا یې ورسره ښېګڼه کړې وي، داسې چې ښه واخه یې ورکړې وي او ټولې اړتیاوې یې ورته پوره کړې وي، او د ښځېنه آسونو د تېرولو په مقابل کې یې پرې پیسې نه وي اخیستې. دریم: هغه چې د ده لپاره به ثواب وي، دا هغه څوک دی چې د الله په لار کې یې د مسلمانانو په خدمت کې د جهاد لپاره ساتلې وي، په داسې حال کې چې په شنو دښتو او درو کې یې د څرېدلو لپاره پرېښې وي، نو د خوراک په اندازه به ورته الله نیکۍ ورکړي، او د دوی د څرشنو او بولو د شمېر په اندازه به نیکۍ ورکړي، او هر څومره د ځان پسې پړی راکاږي او په لوړو ګمندۍ منډه وهي، نو الله به د پښو د نښو او څرشنو په اندازه نیکۍ ورکوي، او هر کله یې چې خاوند په یوې ویالې ورولي او ترې څړوبه کیږي؛ په داسې حال کې چې هغه نه غوښتل اوبه ورکړي، مګر دا چې الله به ورته د هر ګوټ په اندازه نیکۍ ورکړي. بیا له هغه صلی الله علیه وسلم څخه د خرو په اړه پوښتنه وشوه چې: آیا دوی د آسونو په څېر دي؟ نو هغه وفرمایل چې: په دې اړه پرې له دې نادر آیت پرته هېڅ کوم ځانګړی قانون نه دی نازل شوی، چې ټولو پیرویو او نافرمانیو ته شامل وي او هغه د الله تعالی دا وینا ده: {فمن يعمل مثقال ذرة خيرًا يره، ومن يعمل مثقال ذرة شرًا يره}. [الزلزلة: 8] ، یعنې او څوک چې د یوې ذرې په اندازه نیکي وکړي، وبه یې ګوري. او څوک چې د یوې ذرې په اندازه بدي وکړي وبه یې ګوري. یعنې چا چې خرونه د ثواب په نیت وساتل؛ ثواب به یې ووینې او چا چې د نافرمانیو په نیت وساتل سزا به یې ووینې، او دا (آیت) ټولو عملونو ته شامل دی.

https://sunnah.global/hadeeth/ps/show/6611